

Anders La Motte: Slutet på sommaren

Prolog: Sommaren 1983

En pojke, Billy Nilsson är ute ensam för att jaga kaniner. Han vägrar gå in han beger sig allt längre bort. Men då upptäcker han en grop under staketet och kryper igenom. Ut i majsfälten här han går vilse. En stor fara väntar...

Han längtar efter sin födelsedag. Önskar sig en drake, en sådan som hans storebror Mattias. Kan göra. Av sin storasyster Vera önskar han sig en röd bil. Av sin mamma och pappa önskar han sig en cykel.

Morbror Harald Aronsson, traktens bästa jägare. Alla är rädda för honom.

Billy Nilssons föräldrar, Magdalena, född Aronsson och Ebbe Nilsson. Magdalena, traktens första Miss Ärtan. (författaren är från Billesholm). Barnen, Billy, Mattias och Vera.

Sommaren 1983:

Skallgångslag bildas. Polischef Krister Månsson i Reftinge leder eller kanske är det morbror Harald, van att bestämma. Månssons fru är Malin.

Det enda de hittar är en blå och vit liten sko.

Sailor och Rask har fått i uppgift att dragga i mangelgraven. Super ihop i båten. Båten sjunker och de hamnar båda i vattnet. De blev så rädda för något som föreställde den försvunna Billy. Men en noggrannare undersökning visar att det handlar om ett säckknyte. En fågelskrämma.

Tommy Roth, Sailors jaktkompis.

Månsson tvingas kalla till presskonferens för att motvilligt meddela att letandet efter Billy i närområdet (5 kms radie) är avbrutet. Spaningarna måste inriktas på att något annat hänt Billy.

Men första besöker han föräldrarna och syskonen.

Presskonferens: Aulan blir överfull. Stämningen hatisk. Många kräver att Månsson griper Tommy Roth. När han kommer hem har hans fru sedan 25 år gjort varma mackor och tröstar honom. Det är problem med Vera, pojkar och alkohol.

Två kriminspektörer har kommit från Länskriminalen, Bure och Borg, och tagit över Billy-ärendet.

På krogen ansätts Månsson av Harald Aronsson, med dennes förman Brink och bröderna Strid.

De tar in den självsäkre Tommy Rooth för förhör. Han klarar sig bra tills han får höra att det finns vittne som sett honom prata med Billy dagen före försvinnandet. Då vill han ha en advokat. Rooth anhålls.

Rooths gård genomsöks. Och sedan hans förråd, pumphuset (i ödemarken). Där hänger djurkroppar han skjutit och en frysbox med stinkande djurdelar. Men också ett litet rum med en säng och handbojor.

Chefsåklagare J. Hammarlund frisläpper Tommy Roth, på grund av bristande bevis.

Månsson vill själv släppa honom, han ger inte upp tanken på att få Tommy att erkänna sitt brott.

Ett möte med sörjande människor. Nio personer. De berättar sina öden för varandra. Många behöver näsdukar. Alla frågar Varför?

Veronica Lindh ska leda mötet tillsammans med Ruud. Hon är nervös. Hon vill fly därifrån.

Ruud kör henne hem. Hon bor i en liten tvåa. Veronica har haft ihop det med Leon.

Veronica vet att hon är en missbrukare. Hon har testat det mesta. Hon går till en terapeut för sina hemiska minnes skull. Hon kämpar för att hålla ihop sprickan. Det har med Billys försvinnande att göra. En ny deltagare i hennes samtalscirkel berättar om att han saknar sin kompis. Han försvann när Isak var fem år. Det låter som Billy Nilsson. Omnämmandet får Veronica att minnas tunnelbanerälsen ögon blicket innan tåget kom rusande. Hon bryter ihop.

Hon letar hemma efter gamla tidningsklipp och bilder.

Bilden visar hennes lillebror, andra foton på henne själv och Mattias. (Är Veronika = Vera? Jo, förmodligen).

Veronica kontaktar sin bror Mattias. Som kommit in på Polishögskolan och fått anställning inom polisen. Mattias maka Cecilia svarar.

Mattias kommer ihåg Isak Sjölin. Vill hjälpa till att skaffa information. Han skickar en bild på fax på den Isak Sjölin som finns i registret. Det finns ingen likhet mellan den Isak som Veronica träffat och bilden. (Men Billy och Isak var väl halvsyskon, samma pappa).

Veronica får på nytt problem i sin grupp då Isak dyker upp, hon börjar ställa personliga frågor och Ruud vill bara ge henne en chans till. Ruud säger att "allt kommer att ordna sig". Hon blir arbetsbefriad en vecka. Inga fler samtal till Leon Santos (hon tycks ha besöksförbud).

Hon hör någon i sin lägenhet. Hon gömmer sig på toaletten. Sedan rusar hon ut. I hallen går hon på sin bror Mattias, polisen. Han lyssnar på henne och undersöker lägenheten. Övertygar henne om att hon inbillat sig allt. När han gått går Veronica in i klädkammaren. Hon ser att IKEA-pallen står framdragen och gennes sorgsamlingslåda är flyttad. Har någon ändå varit där? (Jo, hennes halvbror Isak. Samma mamma).

Veronica känner att hon måste återvända till Skåne och sin trasiga familj för att söka svaret på frågan som ingen längre vill ställa. Vad hände egentligen den där sommaren för så längesedan?

Hon tar sin bil och kör söderut. Hon måste prata med pappa, mamma är ju död sedan länge. Tog livet av sig. Hon tycks ligga begravd i Bjuv/Billesholm.

Hon närmar sig hemtrakterna. Ser ärtfabrikens fyrkantiga lådor. Minns när hon sommarjobbade där. Hennes mamma var första "miss Ärta" 1965.

(Läs om beskrivningen av Bjuv – Billesholm på sidorna 149 ff)

Dörren är låst till barndomshemmet men hon hittar Nyckeln och tar sig in. Nostalgiskt söker hon igenom hemmet. Pappan håller på i den muromgärdade rosenträdgården. Veronica berömmar honom för de vackra blommorna.

Vera vaknar i sitt flickrum. Hon har drömt mardrömmar. Sedan kommer Mattias och de äter middag tillsammans, alla tre.

Veronica berättar om sin samtalsgrupp som fått besök av Isak, som vet mycket om Billy och familjen. Hon visar pappan fantombilden. "Det där är inte din lillebror" säger han oväntat hårt.

På natten vaknar Veronica av att någon är i rosenträdgården. Hon letar upp hagelgeväret och beger sig ut. Hon jagar något, hon vet inte vad det är. Ett hundliknande djur, en röd räv.

Nästa morgon åker hon till kyrkogården. Till sin mors grav. Billys namn finns ej. Han har ännu inte dödförklarats.

Hon åker till livsmedelsbutiken. Den sköts av tant Berit sedan många decennier tillbaka. Hon är gift med farbror Sören. Berit vet att Tommy Rooth brukade umgås med "den andre fylleristen", Kjell-Åke Olsson, Sailor kallad.

Hon träffar Lidija utanför affären, hennes gamla klasskamrat. Hon är företagare, rik med ny BMW. Bjuder på lunch på sin pappa Brankos pizzeria. Veronica får reda på att hennes pappa brukar Ebbe dricka öl i hop med Sailor på pizzerian.

Veronica söker upp Kjell-Åke Olsson på ålderdomshemmet Ekhagen. Han har påbörjad demens. Han kallar Harald Aronsson för en "jävla fitta". Som inte lät honom och Rooth jaga i Norra skogen. Aronsson fick vad han förtjänade. Han pratar om en koja, en hemlig, i skogen. Veronica visar upp "fantombilden". Sköterskan ser den, det är ju "snygge-Isak". Han är Sailors brorson. Brukar komma och hälsa på sin far.

Veronica beger sig till Askedalen djupt inne i Norra skogen. Ska försöka hitta "kojan". Kan hon finna spår från Billy där? Hon ser ett skjul, tomma spritflaskor, en rostig kamin, en trave ved. Hon tvingas gå runt ett slukhål. Men vacklar till och faller rakt ner i det kalla mörktret. Vaknar upp på magen i slukhålet. Får panik, vet inte hur hon ska komma upp. Tror att döden närmar sig.

Men lyckas till sist ta sig upp. Känner överlevandeeufori. Går vidare. Hittar en fyrkantig metallkassun. Lyckas ta av locket. Hittar "Skyttens vapenolja". Måste vara tjuvskyttarnas vapengömma. Och ett grönt plåtskrin. I detta ett dubbelvikt papper innehållande tre, korta blonda hårstrån.

Till sist kommer hon tillbaka till sin bil. Där väntar Patrik Brink, son till morbror Haralds förman och dessutom kusin till Cecilia. Han vill veta vad hon har haft för sig.

Till sist når hon helt uttröttad sin pappas hus. Hon tvättar av sig och klär om sig.

Morbror Harald, Tess och Tim, liksom Mattias, Cecilia och deras tre flickor är där för att fira den avlidna Magdalenas födelsedag. Tess, från Thailand och morbror Harald har en son Timothy, 6 år. Efter festen försöker Veronica förgäves bli ensam med sin bror.

Nästa dag besöker hon Mattias på polisstationen. Berättar Allt för honom. Om Sailor och "snygge-Isak". Visar plåtskrinet med hårstråna. Mattias berättar att han har en annan kvinna.

Veronica letar upp Rooths gård. Den är försvunnen. Harald dyker upp. Han säger att banken tog gården. Rooth kunde inte betala. Familjen fick flytta till Malmö där socialen tog hand om barnen. Harald köpte loss gården. Frima åkermark. Han lät riva huset.

Veronica får ett samtal med Ruud. Allt är bra. Veronica kan börja jobba igen.

Nästa dag kör hon hem. Passerar Östergötland. Passar på att hälsa på Krister Månsson hemtrakter. Han är inte längre polis. Fritidsledare i Mjölby. De pratar om Billy och Tommy Rooth.

Veronica berättar allt för Månsson.

Nästa Dag är hon på jobbet igen. Träffar Ruud. Lars är portad för alltid. Berusad och hotfull har han varit. Men han kommer och hotar Veronika. Isak dyker upp. Vill skydda Veronika. Då blir Isak nedslagen. Isak vill inte till sjukhuset.

Isak är hemma hos Veronika. Hon plåstrar om honom. Han berättar att han inte vet vilka hans biologiska föräldrar är. Bara adoptivföräldrar. (troligen Rooth och hans fru??). Tänkte att Veronika kunde hjälpa honom.

De tänker åka till Reftinge för att titta igenom Billys och Veras barndomsrum. Hitta en ledtråd. (fast redan nu vet ju Billy att sådana finns inte. Han har länge vetat att han inte är Billy och att hans enda kontakt med Veronika handlar om att han är son till Tommy Roth som dödat (?) hennes älskade lillebror.) Medan Veronika börjat kalla Isak för "Billy". På vägen dit tar de in på ett motell och övernattar. Plötsligt går brandlarmet. Någon har satt eld på Veronikas gamla bil. När hon kommer in på motellrummet upptäcker hon att rummet är länsat. Plånbok, nycklar mobil.

Nästa morgon kommer Patrik Brink, morbror Haralds hantlangare. Han kör dem båda till en gäststuga på Haralds mark, Ängsgården där de kan övernatta. Hon får också 5000 kr.

Hon bjuds in på skördefesten i parken i morgon kväll. Hela släkten ska samlas där. Hon träffar sin far Ebbe som är glad över att hon är där.

Berusad lämnar hon festen och tar sig till Backagården, pappa Ebbes hus. Hon hittar Isak i huset. Han är inne i hennes mammas låsta rum och rotar bland mamas smycken.

Där erkänner Isak att han inte är Billy utan son till Tommy Roth. Han berättar om sin kriminella uppväxt.

Plötsligt kommer Harald med sitt följe. Isak försöker fly men grips och misshandlas svårt. Harald är rädd för att Isak är efter hans son Timothy.

Veronica stängs in i det gamla mjölkrummet. Hon får först panik, men nu har hon varit med om värre saker så hon kann tänka klart. Och snart har hon tagit sig ut. Och in i pappans verkstad. Här har hon inte varit sedan hon var barn. Hon hittar en gammal Volvo Amazon och förstår att bilen är Tommy Rooth.

Nu inser hon att var Patrick som satte fyr på hennes bil och länsade hennes rum på motellet. Hon hämtar hagelgeväret i skrubben under trappan.

Ute möter hon sin pappa. "Var begravde de Tommy Rooth", frågar hon.

Pappa kör dem till platsen där de ska döda och begrava Isak. Där är morbror Harald och Patrik, bröderna Strid och Sören Handlare. Veronica höjer sitt vapen, hotar att skjuta dem. Harald får en chock, tycker sig se sin döda fru i Veronica. Men sedan riktar Harald sitt gevär mot Isak för att döda henne. Då skjuter Veronica och även om laddningen är ett saltskott tar det illa. Harald förblindas. Han ger Patrik får order att skjuta Isak. Men då kommer det flera polisbilar med brodern Mattias i spetsen.

Veronica och hennes pappa Ebbe pratar ut.

Morbror Harald och hans trogna gäng väntade på Tommy Rooth släpptes från häktet.

Ebbe och Harald kom överens om att hålla detta hemligt för att skydda Magdalena, Haralds syster och Ebbes hustru. Magdalena förstod att hennes bror var en mördare. Att han tagit en annan människas liv för hennes skull. Då tar Magdalena livet av sig.

Morbror Harald och hans trogna gäng väntade på Tommy Rooth släpptes från häktet.

Veronica klär om sig i mammans rum, hittar gömda brev i en låda. Hon läser alla. Hon läser om sin mammas förhållande med Tommy Rooth och om att Billy var son till Tommy.

Magdalena dödade själv Billy, gav honom sömnmedel och dränkte honom i badkaret. Ebbe gjorde sin plikt. Grävde ner den döda kroppen i trädgården och la ut Billys ena sko i majsfälten som en falsk ledtråd. Anmälde Billys försvinnande till polisen.

För UltiMatum tilldelades Anders de la Motte Svenska deckarakademiens pris för årets bästa svenska kriminalroman 2015. Nu är han tillbaka med Slutet på sommaren, en **fristående** spänningsroman om gamla oförrätter och djupt begravda hemligheter.

En sensommarkväll 1983 försvinner en femårig pojke från en ensligt belägen gård på den skånska slätten. Det enda spåret efter honom är en sko i de höga majsfälten.

Trots att hela bygden engagerar sig i sökandet hittas han inte, och ryktena och misstankarna sprids snabbt. Men den valhända brottsutredning som följer läggs till slut ner, och sorgen och ovissheten får **pojken familj att långsamt falla sönder.**

Tjugo år senare leder hans storsyster Veronica ett gruppterapisamtal i Stockholm. Plötsligt ansluter en ung man, och inför gruppen berättar han om sin barndom, om oförklarliga minnen av en pojkes försvinnande.

Hans berättelse är skrämmande välbekant och skakar om Veronica. Motvilligt tvingas hon riskera den bräckliga tillvaro hon byggt upp. **Hon måste återvända till Skåne och sin trasiga familj** för att söka svaret på frågan som ingen längre vill ställa. Vad hände egentligen den där sommaren för så längesedan? Sommaren som aldrig tog slut.